

[POČETNA](#) > [OPĆINE](#) > [DONJI ANDRIJEVCI](#) > [KULTURA](#)

[POČETNA](#) > [OPĆINE](#) > [DONJI ANDRIJEVCI](#) > [KULTURA](#)

Autor: Ivan Majstorić

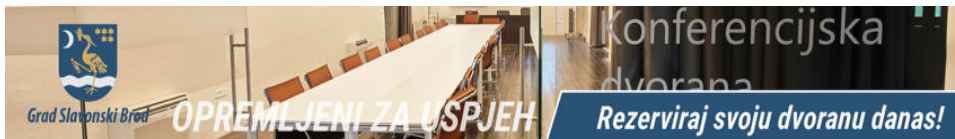
21.10.2025. u 20:00

[EVO KAKO SU MLADI OSTALI NA SELU](#)

'Nadam se da će iz Andrijevaca krenuti revolucija kakvu trebamo'

„Mala je to gomilica“ entuzijasta koji svojim volonterskim radom žele osigurati kvalitetno provođenje vlastitog slobodnog vremena, ali i kvalitetnu kulturno-turističku ponudu Donjih Andrijevaca.

SERIJU članaka „Kako su mladi ostali na selu - Primjeri društvenog angažmana mladih u Brodsko-posavskoj županiji“, nastavljamo razgovorom s **Matejem Vinarićem**, **Mirnom Đurašinović** i **Fabijanom Vučkovićem**, članovima Kulturno-umjetničkog društva „Tomislav“ iz Donjih Andrijevaca.

PIŠE IVAN MAJSTORIĆ

'Gradovi i općine mjerama se trebaju natjecati u zadržavanju mladih'

Oglas

VEGAS.HR i EGT DIGITAL uključili su vatromet: 20% CASHBACK u pravom novcu aktivan je 24.-30.11. Iskoristi priliku odmah. 18+ Igraj odgovorno

Otkrij proizvode za svakodnevnu osobnu njegu i iskoristi odlične popuste na najtraženije uređaje

Na početku razgovora tajnik KUD-a „Tomislav“ Matej Vinarić (30), koji je učitelj Geografije u Osnovnoj školi „Ivan Goran Kovačić“ u Đakovu, predstavio je KUD „Tomislav“ te njegovu svrhu i zadaću.

- KUD „Tomislav“ je više od lokalnog KUD-a ili udruge. Povijesno je to društvo staro 86 godina (s manjim prekidima) koje slobodno, mogu reći, ima i status važne kulturne institucije (iako je formalno udruga građana). Kroz svoju bogatu prošlost, društvo je oduvijek bilo nositelj kulture Donjih Andrijevacu i šire okoline – ne samo tradicijske kulture, nego kulture općenito. Danas društvo djeluje s ciljem promicanja, očuvanja i revitalizacije tradicijske kulturne baštine kroz različite programe i projekte: redovnu djelatnost svojih sekcija, izvedbeni scenski folklor, organizaciju različitih edukacija, izvedbenih programa, istraživanja i nakladničku djelatnost. „Mala je to gomilica“ entuzijasta koji svojim volonterskim radom žele osigurati kvalitetno provođenje vlastitog slobodnog vremena, ali i kvalitetnu kulturno-turističku ponudu Donjih Andrijevacu.

KUD u kojem se razvijaju projekti

Odmicanjem od bavljenja isključivo izvedbenim folklorom, KUD „Tomislav“ posljednjih godina ima drugačiji pristup rada od onog svojstvenog KUD-ima. Usmjereni su sve više na osmišljavanje i pisanje novih projekata.

- Rezultat je to pomno osmišljenog dugoročnog plana rada Društva i suvremenih promjena koje se događaju u kulturnom sektoru. Možda je nezahvalno prognozirati, ali smatram da je neizbježno napraviti „folklornu reformu“ – kako u Brodsko-posavskoj županiji, tako i u nekim drugim županijama u Republici Hrvatskoj. Zašto sam možda i preradikaln u ovakvim prognozama? Pa najbolje je pogledati dobnu strukturu publike na sadašnjim folklornim festivalima (smotrama, kako će reći većina ljudi) – mahom je to starije stanovništvo koje se prateći izvedbeni folklor prisjeća nekih minulih vremena. Zapravo me strah da ćemo kroz koje desetljeće ostati bez publike. Scenske izvedbe folkloru koje su uglavnom glavna djelatnost većina KUD-ova, svoj obrazac izvedbe dobile su prije nekoliko desetljeća i od tada se nisu mijenjale. Doista, jedan od kolega folklorista mi je nedavno rekao: „Meni je postalo dosadno pratiti nastupe KUD-ova. Pa to je sve isto. Dva koraka lijevo – dva koraka desno, pa malo pjevanja, pa opet dva koraka lijevo pa dva koraka desno.“. Lagao bih kada bih rekao da ga ne razumijem i da se ne slažem s time. Stoga, kako bi se osigurala održivost tradicijske kulturne baštine, ne možemo samo egzistirati na izvedbenom folkloru (ne može on biti jedina djelatnost). Moramo tražiti nove obrasce kojima ćemo privući mlade koji će biti novi nositelji tradicijske kulturne baštine i koji će osigurati njezin kontinuitet u vremenu brzih promjena. Budući da naša Županija nema kulturnu strategiju razvoja folklornog amaterizma (ako ćemo realno, nemamo niti prave Županijske smotre folkloru, niti ZAKUD-a), niti vidim da će se u budućnosti događati kakve promjene inicirane „odozgor“, ideja mi je bila s promjenama krenuti u vlastitoj sredini. Sada se jedino mogu nadati da će se te promjene preslikati i da će upravo iz Andrijevacu i Tomislava krenuti kulturna revolucija kakva nam je potrebna.

KUD-u „Tomislav” baš je ljetos Ministarstvo znanosti i obrazovanja odobrilo novi projekt „Ruralni puls: mladi i tradicijska baština”.

- Dvogodišnji je ovo projekt kojega ćemo provoditi od 1. listopada 2025. do 1. listopada 2027. godine. Ciljana skupina kojoj su namijenjene aktivnosti ovoga projekta su mladi od 15 do 30 godina koje kroz različite projektne aktivnosti želimo (dodatno)

educirati o različitim aspektima tradicijske kulturne baštine (glazbene, plesne, gastronomske itd.). Cilj je osnažiti mlade koji trebaju postati nositelji promjena u kulturno-umjetničkom amaterizmu kako bi on bio održiv. Projektom je zamišljeno da lokalna tradicijska kulturna baština bude baza i poticaj za razvoj poduzetništva, ali i osnaživanje kulturnog identiteta mladih Donjih Andrijevacu. Projekt predviđa niz aktivnosti: plesne radionice, likovne radionice, Pub kvizove, edukaciju o volonterstvu i tradicijskoj baštini, radionice tradicijskog tekstilnog rukotvorstva, tribinu o ruralnom turizmu. Najvažnija projektna aktivnost je zapošljavanje mlade osobe koja će koordinirati projekte aktivnosti te osmišljavati dodatne programe za redovan rad društva.

Na spomenutom projektu od 1. prosinca bit će zaposlena **Mirna Đurašinović** (26), i to nakon završenog Prehrambeno-tehnološkog fakulteta u Osijeku. Iako je tijekom studija imala drugačije planove, smatra kako joj je ovo dobra prilika na početku radnog vijeka.

- Smatram da će mi organizacijske i komunikacijske vještine koje ću steći radeći na projektu biti od velike koristi u profesionalnome životu jer posao prehrambenog inženjera iziskuje, osim širokog znanja iz područja struke, dobru komunikaciju s kolegama i drugim zaposlenicima. Naravno, planovi su mi bili nešto drugačiji, ali za početak će i ovo biti dobar uvod u iznimno kompetitivno tržište rada.

Donji Andrijevci kao dobro mjesto za život mladih

Odmah nas je zanimalo i vidi li svoju budućnost u Donjim Andrijevcima te kako uspoređuje tamošnje mogućnosti s onima Osijeku.

- Vidim. Donji Andrijevci su, po mome mišljenju, jedno od boljih mjesta za život u našoj županiji, a i šire. Selo je „živo“ zbog mnoštva udruga, kako za djecu, tako i za odrasle, koje organiziraju razne manifestacije tijekom godine. Tu ističem KUD „Tomislav“ koji je oduvijek bio na dobrome glasu, a unazad nekoliko godina je znatno unaprijedio svoje djelovanje. U Osijeku bih sigurno imala više mogućnosti glede posla u struci, ali mislim da je kvaliteta života u Donjim Andrijevcima dovoljno visoka da vrijedi razmisliti o ostajanju.

Pitali smo je još i kako uopće mlade zadržati u ruralnim sredinama znajući da se poslovne mogućnosti najčešće nalaze u obližnjim gradovima, osobito za žene.

- Mlade bi se moglo novčano potaknuti, prvenstveno one koji ne posjeduju vlastitu nekretninu. Vjerujem da za to već postoje određeni fondovi, ali nisam posebno upućena. Što se tiče žena, veliki problem je pitanje vrtića. Puno je djece koja ne ostvaruju pravo, a majke im rade. Stoga bi trebalo svoj djeci omogućiti pohađanje vrtića, ili majkama koje ne rade, a čuvaju djecu kod kuće, pružiti naknadu za to.

MLADI - SNAŽAN GLAS ZABORAVLJENIH SLAVONSKIH SELA

Osnovali seoski portal te u godinu i pol postigli veliki uspjeh

Fabijan Vučković (21), student 4. godine Fakulteta agrobiotehničkih znanosti u Osijeku, ukratko nam je opisao kako danas izgleda svakodnevica mladih u ruralnim sredinama imajući na umu drastične tehnološke promjene koje su se dogodile.

- Svakodnevica mladih u našoj ruralnoj sredini je izuzetno raznolika pa iako je ne mogu usporediti s onom od prije 15-20

godina iz očitih razloga, pretpostavljam da se uvelike razlikuje. Mladi u Donjim Andrijevcima, koji se nisu odlučili na fakultetsko obrazovanje, uglavnom rade, a mjesta zapošljavanja su uglavnom najbliži gradovi (Slavonski Brod i Đakovo). Uz

posao, naše mjesto pruža mogućnost učlanjivanja u udruge i klubove te ovisno o angažmanu pojedinca, oduzimaju više ili

manje vremena. Nešto što me žalosti je inertnost mladih u našoj zajednici, odnosno nevoljko preuzimanje inicijative i odgovornosti za stvaranje boljeg okruženja za život.

Otkrio nam je i svoje planove za budućnost, ističući korist radnog iskustva kod drugog poslodavca pred buduću privatni posao.

- Moja budućnost nakon fakulteta je uvelike vezana za Donje Andrijevice zbog prirode obiteljskog posla kojim se planiram baviti u budućnosti. Naime, studiranje agronomije otvara nove vidike i prilike za zapošljavanja pa nakon fakulteta planiram još par godina izučavati određena područja koja su mi zanimljiva kao zaposlenik neke firme, a nakon toga planiram objeručke prihvatiti izazove privatnika u poljoprivredi na rodnoj grudi.

Ujedno smo ga pitali kako gleda na budućnost svog sela te u kojem se smjeru treba razvijati.

- Nezahvalno je govoriti u kojem smjeru život na selu treba ići, ali smatram kako kvaliteta života mještana treba biti prioritet svakoga tko može utjecati na kreiranje politike na bilo kojoj razini. Donji Andrijevci su davno prerasli kategoriju „običnog“ sela i jasno je vidljiva težnja ka boljem mjestu koje zadovoljava potrebe svih društvenih slojeva, stoga mislim kako je budućnost našeg mjesta svijetla te se nadam kako će svaka sadašnja i buduća vlast znati koliku odgovornost i čast nose vodeće pozicije. - zaključuje Fabijan Vučković.

Odmalena aktivni u KUD-u „Tomislav“

Sve troje sugovornika podijeliti su razloge i motivacije zašto su se još kao djeca uključili u KUD „Tomislav“.

- U KUD-u sam aktivni član od djetinjstva, točnije od prvoga razreda osnovne škole. Tada je vjerojatno prevagnulo to što je jako puno djece išlo pa sam i sama odlučila, a sada je najveći pokretač ljubav prema tradicijskim napjevima, plesovima i nošnjama. Naravno, i druženja nakon proba i nastupa su također ono što nas sve spaja, kazala nam je Mirna Đurašinić.

Od dječjačke zaigranosti do čuvanja kulture i tradicije starih, slikovito je opisao Fabijan Vučković. - Član KUD-a sam još od osnovnoškolskih dana, dakle nešto više od 10 godina, a članstvo u KUD-u je nešto što se podrazumijeva u mojoj obitelji pa je razlog uključivanja u KUD jasan. Osim što su ostali članovi obitelji potporni i/li stalni članovi, smatram kako se u ovoj zajednici čuvaju i promoviraju vrijednosti koje uistinu cijenim i volim pa je razlog za ostanak u KUD-u nakon dječjačke zaigranosti bio očuvanje onoga što su nam naši stari ostavili te uz to približavanje naše kulture onima koji ju ne razumiju.

Uz KUD se odrasta i proživljava sretne i tužne životne trenutke pa je bez njega teško zamisliti svakodnevicu, poručuje Matej Vinarić. - Ponekad si postavim pitanje: Treba li ti to u životu? U ovom sam društvu od svoje 11 godine. Dogodine „slavim“ 20 godišnjicu članstva te 14 godina voditeljskog posla. Dakle, u ovom sam Društvu odrastao, s ovim sam Društvom dijelio brojne sretne i tužne životne trenutke te slobodno mogu reći da je članstvo u ovom Društvu postalo nešto bez čega je trenutno teško zamisliti svakodnevicu. Slabije sam bio aktivan za vrijeme studija u Zagrebu, ali već pred kraj studija sam postao aktivan u radu društva (na daljinu). Iskustvo života u Zagrebu i studiranja na dva prekrasna fakulteta, kao i folklorni rad i suradnja s određenim zagrebačkim kulturnim institucijama me potaknula da prikupljeno iskustvo na nekakav način implementiram u rad KUD-a „Tomislav“. Prateći rad drugih folklornih skupina u RH, kao i niza institucija, shvatio sam da je potrebno pronaći novi model za rad Društva, a sve s ciljem osiguravanja kontinuiteta djelovanja i održivosti. Moram reći da imam osjećaj da još svi članovi (mahom oni s više staža, koji su navikli na ustaljeni obrazac scenskih prikaza) nisu u potpunosti shvatili koja je moja vizija daljnjeg rada društva i u kojemu se smjeru treba razvijati folklorni amaterizam u Donjim Andrijevcima (u nadi da će se to preslikati i na druga naselja i

krajeve). No, kako cijeli život učimo, trudim se učiti od njih, koristiti njihove savjete i kritike u svom vlastitom radu, a upravo ta sinergija različitih dobnih skupina daje motivaciju za daljnji rad i razvoj Društva.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku iz Popisa stanovništva, u Hrvatskoj je 2011. godine bila 794.901 mlada osoba dobi od 15 do 29 godina, dok ih je 2021. bilo 611.604 ili 23,1 % manje. Istodobno, ukupan broj stanovnika čitave Hrvatske smanjio se za 9,6 %. U Brodsko-posavskoj županiji mladih te dobi je bilo 31.487 u 2011., a u 2021. njih 22.152 ili 29,6 % manje. Ukupan broj stanovnika županije u istom se razdoblju smanjio za 26,3 %. U Općini Donji Andrijevci u toj dobi bilo je 807 u 2011., a u 2021. 517 ili 35,9 % manje. Ukupan broj stanovnika u istom se razdoblju smanjio za 17,5 % (s 3.709 na 3.059).

Tekst financira Agencija za elektroničke medije, u sklopu Programa za poticanje novinarske izvrsnosti.

